

แพทย์เผยโรคแพ้ภูมิตัวเอง (SLE) รักษาได้และสามารถมีคุณภาพชีวิตใกล้เคียงกับคนปกติ หากติดตามการรักษาอย่างต่อเนื่อง โดยแพทย์เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

แพทย์ชี้โรค SLE ทำให้เกิดการอักเสบเรื้อรัง ของอวัยวะต่างๆ โดยมีความผิดปกติในระบบภูมิคุ้มกันของผู้ป่วยเอง ที่มีการทำให้เซลล์ปกติของตัวเองบาดเจ็บ อาการของโรคจะเป็นๆ หายๆ มีการกำเริบและสงบเป็นระยะ พบได้บ่อยในหญิงมากกว่าชาย หากพบความผิดปกติ 4 ใน 11 ข้อ ควรเข้ารับการรักษาอย่างถูกต้อง

นายแพทย์ธีรพล โทพันทานนท์ อธิบดีกรมการแพทย์ เผยว่า โรคแพ้ภูมิตัวเอง หรือโรค SLE (Systemic Lupus Erythematosus, SLE) เป็นโรคภูมิคุ้มกันตนเองทำลายเนื้อเยื่อตัวเอง ทำให้เกิดการอักเสบเรื้อรัง อาการของโรคจะเป็นๆ หายๆ มีการกำเริบและสงบเป็นระยะ พบได้บ่อยในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย สาเหตุที่แท้จริงไม่ทราบแน่ชัด แต่มีปัจจัยทางพันธุกรรม และปัจจัยอื่น ส่งเสริมทำให้เกิดโรคได้แก่ การติดเชื้อ ยา แสงแดด สารเคมีในสิ่งแวดล้อม อาการของโรคนี้จะแสดงความผิดปกติในร่างกายหลายระบบร่วมกัน เช่น ผื่นโรค SLE ระบบผิวหนัง ระบบประสาท ระบบหัวใจและหลอดเลือด กล้ามเนื้อและข้อ เม็ดเลือด ไต ระบบทางเดินหายใจ ผอมร่วง เป็นต้น ดังนั้น ผู้ป่วยโรค SLE จึงมีอาการแสดงทางคลินิกที่หลากหลาย และมีความรุนแรงแตกต่างกัน ตั้งแต่อาการที่ไม่รุนแรง เช่น มีผื่น ปวดข้อ ไปจนถึงอาการแสดงที่มีความรุนแรงถึงเสียชีวิต เช่น ไตอักเสบ ดังนั้น การดูแลรักษาผู้ป่วยแต่ละรายจึงมีความแตกต่างกัน และแม้ว่าจะเป็นโรคที่รักษาไม่หายแต่ผู้ป่วยสามารถมีคุณภาพชีวิตใกล้เคียงกับคนปกติ

การวินิจฉัยโรค SLE จะต้องอาศัยประวัติการเจ็บป่วย และผลเลือด โดยมีเกณฑ์การวินิจฉัยความผิดปกติอย่างน้อย 4 ใน 11 ข้อ ได้แก่ 1. ผื่นบริเวณใบหน้าและมีการกระจายเป็นรูปผีเสื้อ 2. ผื่นผิวหนังชนิดที่เรียกว่า ผื่นดิสคอยด์ พบได้บ่อยบริเวณใบหน้า ใบหู ลำตัว และแขนขา 3. อาการแพ้แดด โดยมีผื่นผิวหนังแดงอย่างรุนแรงเมื่อโดนแดด 4. แผลในปาก 5. ข้ออักเสบ 6. ไตอักเสบ โดยปริมาณโปรตีนหรือไข่ขาวในปัสสาวะมากกว่าปกติ 7. อาการชักหรืออาการทางระบบประสาทอื่นๆ 8. เยื่อหุ้มปอดหรือหัวใจหรือเยื่อหุ้มสมองอักเสบ 9. อาการซีด เม็ดเลือดขาวต่ำ หรือเกล็ดเลือดต่ำ (ที่ไม่ได้เกิดจากยาหรือการติดเชื้อ) 10. ตรวจพบ แอนตินิวเคลียร์แอนติบอดี (antinuclear antibody) ในเลือด 11. ตรวจพบแอนติบอดีต่อดีเอ็นเอ (anti-dsDNA) หรือการตรวจพบแอนติฟอสโฟไลปิดแอนติบอดี หรือการตรวจเลือดพบผลบวกปลอมต่อการตรวจซีฟิลิส

เนื่องจากการรักษาโรค SLE มีระยะการรักษาที่ยาวนาน นอกจากการรักษาโรคแล้ว ผู้ป่วยควรดูแลตนเอง โดยควรทำความเข้าใจ ธรรมชาติ และกลไกการเกิดโรค รวมทั้งเข้าใจเหตุผลของการประเมินติดตามการรักษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ดังนี้ 1. ทำจิตใจให้สงบ ไม่เครียด 2. พักผ่อนให้เพียงพอและออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ 3. รับประทานอาหารให้ถูกสุขลักษณะและครบหมู่ ควรรับประทานอาหาร

ที่มีประโยชน์และปรุงสุก 4. หลีกเลี่ยงการโดนแสงแดดจ้า ควรใช้ครีมกันแดดที่มีค่า SPF 30 ขึ้นไปเมื่อต้อง
ออกไปกลางแจ้ง 5. อยู่ในที่อากาศถ่ายเทได้สะดวก หลีกเลี่ยงบริเวณที่มีผู้คนหนาแน่น 6. ไม่ควรตั้งครรภ์
ในขณะที่โรครุนแรงหรือกำลังกำเริบ 7. รับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ 8. ปรึกษาแพทย์ หากสงสัยว่าจะมี
การติดเชื้อ เช่น มีไข้ มีแผล ฝี หนอง ไอ ปัสสาวะแสบขัด ท้องร่วง หรือต้องรับการรักษาอื่นๆ เช่น การทำ
ฟัน หรือต้องเข้ารับการผ่าตัด ทั้งนี้เพื่อให้แพทย์ปรับยา หยุดยา หรือพิจารณาให้ยาตามความเหมาะสม หรือมี
อาการผิดปกติที่อาจบ่งชี้ว่าโรครุนแรง เช่น อาการไข้ อ่อนเพลียมีผื่นขึ้นมากกว่าเดิม ปวดข้อ ผอมร่าง มีแผล
ในปาก เป็นต้น 9. ติดตามการรักษาอย่างสม่ำเสมอและไม่ควรหยุดยาเอง เนื่องจากในบางครั้งอาจทำให้โรค
กำเริบอย่างรุนแรงจนถึงแก่ชีวิตได้

-ขอขอบคุณ- 29 สิงหาคม 2560